

Naloge iz makroekonomije

Bruto domači proizvod - nadaljevanje, uvod v teorijo potrošnje

1. Predpostavi, da spodnja tabela opisuje celotno enostavno gospodarstvo. Gospodarstvo je torej sestavljeno iz treh podjetij. Podjetje za produkcijo jekla s pomočjo delovne sile proizvaja jeklo, ki ga nato prodaja avtomobilskemu podjetju. Le-to pa svoje izdelke, narejene z uporabo jekla in delovne sile, prodaja avtomobilskemu salonu. V slednjem prodajalci prodajajo avtomobile potrošnikom. Izračunaj:
- BDP po proizvodni metodi.
 - BDP po dohodkovni metodi.
 - BDP po izdatkovni metodi.

Podjetje za produkcijo jekla		Avtomobilsko podjetje		Salon avtomobilov	
Prihodki od prodaje	100	Prihodki od prodaje	200	Prihodki od prodaje	310
Stroški		Stroški		Stroški	
plače	80	plače	70	plače	100
		jeklo	100	avtomobili	200
Dobiček	20	Dobiček	30	Dobiček	10

2. Pokaži s pomočjo identitet družbenega računovodstva, da
- povečanje neto davkov vodi v spremembo neto izvoza, državnih nakupov ali bilance privatnih prihrankov in investicij.
 - povečanje razpoložljivega dohodka vodi ali v povečanje potrošnje ali v povečanje prihrankov.
 - povečanje potrošnje in prihrankov vodi v povečanje razpoložljivega dohodka.

Zaradi relativne nepomembnosti neto faktorskih plačil predpostavimo, da je BDP enak BND. Pod a) predpostavljamo, da so neto davki, torej so transferi države že odšteti od celotnih davkov, pod b) in c) pa predpostavljamo, da ni plačil obresti gospodinjestev in transfernih plačil tujcem.

3. Pri predmetu Makroekonomija te je pri teoriji potrošnje najbolj navdušila teorija potrošnje življenjskega cikla, zato si se odločil/a, da si izračunaš kakšna naj bosta tvoja potrošnja in varčevanje v naslednjih obdobjih. Predpostavi, da nimaš nobenih prihrankov in da boš imel/a v naslednjih (enako dolgih) obdobjih dohodke, kakršni so zapisani v spodnji tabeli.

OBDOBJE	DOHODEK
1. obdobje	20.000 EUR
2. obdobje	25.000 EUR
3. obdobje	35.000 EUR
4. obdobje	30.000 EUR
5. obdobje (v tem obdobju si upokojen/a)	0 EUR

Nadalje predpostavi, da na prihranke ne zaslužiš nobenih obresti. Za vsako obdobje nato izračunaj svojo potrošnjo, pri tem pa privzemi, da želiš imeti čim bolj izravnano potrošnjo, saj se zavedaš, da je dodatno zadovoljstvo od dodatne potrošnje padajoče. Za vsako obdobje izračunaj tudi varčevanje ter premoženje na koncu obdobja. Koliko bo znašala tvoja povprečna stopnja varčevanja za prva štiri obdobja?

Kakšna bi bila tvoja potrošnja v prvih štirih obdobjih, če bi bilo tvoje ravnanje v skladu s Keynezijsko teorijo potrošnje? Predpostavi, da je tvoja mejna nagnjenost k potrošnji 0,70, avtonomna potrošnja pa je enaka nič. Kolikšna je v tem primeru tvoja povprečna stopnja varčevanja v prvih štirih obdobjih?

4. Janez Novak je tipični potrošnik, ki ve, da ima pred sabo še 40 let. Ve tudi, da bo zaslužil vsako leto 8.300 EUR. Ker se ravna po sodobnih teorijah potrošnje in troši permanentni ali življenjski dohodek, je njegova želja, da je potrošnja stalna tekom življenja. Nas pa v vlogi ministrstva za finance zanima, kateri izmed ukrepov je bolj učinkovit, če je ključni cilj znižati raven tekoče potrošnje in zaustaviti pregrevanje gospodarstva. Ministrstvo se odloča na podlagi analize na tipičnem potrošniku, ki bo izvedel za ukrep (torej bo lahko predvidel spremembo dohodka). Ukrepa sta:
 - (a) Vpeljava davka za eno leto v višini 4.150 EUR za tipičnega potrošnika.
 - (b) Vpeljava davka za vseh štirideset let v višini 830 EUR za tipičnega potrošnika.

5. Predpostavi, da Štefan živi neskončno dolgo in da želi imeti konstantno potrošnjo. Nadalje predpostavi, da se obrestna mera ne spreminja in je enaka $r = 0,1$. Štefan nima začetnega premoženja, v vsakem obdobju pa prejme dohodek w_t .
 - (a) V obdobju 0 Štefan izve, da bo v obdobju 2 podedoval 200 EUR od svojega bolnega dedka (z gotovostjo). Kakšen je učinek na njegovo potrošnjo v obdobju 0?
 - (b) Ko se Štefan zbudi v obdobju 2, izve, da je njegov dedek čudežno ozdravel. Njegov življenjski dohodek se zato zmanjša za 200. Kaj se zgodi z njegovo potrošnjo v obdobju 2?
 - (c) Vrnimo se nazaj v obdobje 0. V obdobju 0 Štefan izve, da bo njegov dedek mogoče umrl in mu zapustil 200 EUR v obdobju 2. Brez računanja razloži, kakšna bo Štefanova potrošnja v obdobju 0 v primerjavi s potrošnjo iz vprašanja (a)? Kakšna bo njegova potrošnja v obdobju 2 v primerjavi s potrošnjo iz vprašanja (b), če dedek ozdravi in Štefan ne podeduje denarja?